

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL R. K. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2018 m. kovo 7 Nr. 242-84
Vilnius

Lietuvos bankas gavo R. K. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. rugsėjo 18 d. įvyko eismo įvykis (toliau – įvykis), kurio metu susidūrė pareiškėjos valdytas automobilis „BMW 520“ (toliau – automobilis) ir transporto priemonė „MB C 220“, kurio valdytojų civilinė atsakomybė apdrausta draudiko. Įvykio dalyviai užpildė eismo įvykio deklaraciją, kurios 14 laukelyje pareiškėja savo parašu patvirtino, jog yra atsakinga už eismo įvykio metu padarytą žalą.

2017 m. rugsėjo 21 d. pareiškėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCPDĮ) 13 straipsnio 1 dalimi, draudikui pateikė pretenziją dėl padarytos žalos. Pretenzijoje pareiškėja nurodė, kad „kaltininkas, važiuodamas su automobiliu „MB C 220“, nesilaikydamas saugaus atstumo ir neleistinoje vietoje sukantis, atsitrenkė į automobilio priekinę dalį.“ Automobilio „MB C 220“ vairuotojas 2017 m. spalio 5 d. draudikui pateiktuose paaiškinimuose apie įvykį nurodė, kad 2017 m. rugsėjo 18 d. jo valdomas automobilis „MB C 220“ sustojo Perkaso tako ir Lukšio gatvių sankryžoje – prieš įvykstant eismo įvykiui jis buvo sustojęs „prie išvažiavimo į P. Lukšio g., Kaunas“. Automobilio „MB C 220“ vairuotojas pateiktuose paaiškinimuose nurodė šias aplinkybes: „Oro sąlygos buvo geros, eismo įvykio metu stovėjau ir laukiau galimybės pasukti į P. Lukšio g. Į mano automobilį atsitrenkė automobilis „BMW 520“, kuris sukdamas iš P. Lukšio g. į Perkaso taką kliudė mano automobilį. Automobilio „BMW 520“ vairuotoja neįvertino atstumo iki mano transporto priemonės, atlikdama manevrą.“

Draudikas 2017 m. spalio 17 d. raštu pareiškėją informavo apie priimtą sprendimą nemokėti draudimo išmokos ir paaiškino, kad surinkti įrodymai patvirtina, jog transporto priemonės „MB C 220“ valdytojui nekyla civilinė atsakomybė dėl įvykio metu padarytos žalos.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu nemokėti draudimo išmokos, kreipėsi į Lietuvos banką nurodė, kad eismo įvykio deklaraciją pildė būdama šoko būsenos, todėl šis dokumentas negali būti vertinamas kaip objektyvus įrodymas, patvirtinantis pareiškėjos atsakomybę už eismo įvykio kilimą. Pareiškėja teigė, kad, įvykus eismo įvykiui, transporto priemonės „MB C 220“ valdytojas jai „ranka nurodė pasitraukti ir nesudaryti sankryžoje kamščio“, todėl ji nuvažiavo į automobilių stovėjimo aikštelę ir nuėjo į polikliniką. Grįžusi iš poliklinikos, pareiškėja pamatė atvykusį automobilį „MB C 220“ ir policijos pareigūnus, pastarieji, pareiškėjos teigimu, prieš jos valią ją „įkalbėjo pasirašyti eismo įvykio deklaracijoje“ (14 laukelyje).

Pareiškėja nesutiko su atsakomybės už eismo įvykio kilimą faktą, todėl policijos pareigūnams ir automobilio „MB C 220“ valdytojui nurodė, kad automobilio „MB C 220“ vairuotojas „įvažiavo į automobilį, pervažiavęs skiriamąją vidurio juostą labai žymiai, iki 1,5 m. atstumu“. Pareiškėja pabrėžė, kad, nors automobilio valdytojas 2017 m. spalio 5 d. paaiškinimuose

apie įvykį teigė, kad oro sąlygos buvo geros, tačiau tuo metu smarkiai lijo ir buvo prietema. Vis dėlto, pareiškėjos teigimu, „net ir esant geroms oro sąlygoms ir automobilis stovėjo, nors jį riedėjo, nes ten jam yra nuokalnė, tai kodėl jis buvo išbrovęs ir kirtęs 1,5 vidurio juostos, o nebuvo dešinėje kelio pusėje, kurioje buvo pakankamai vietos.“

Pareiškėja draudikui 2017 m. lapkričio 29 d. pateiktoje pretenzijoje dėl priimto sprendimo nemokėti draudimo išmokos paaiškino eismo įvykio aplinkybes, taip pat nurodė, kad, prieš įvykstant įvykiui, automobilio „MB C 220“ vairuotojas „buvo nuvažiavęs nuo privalomos punktyrinės linijos į 4,5 m. pločio eismo juostą per 1,5 m. nuo punktyrinės linijos bei 3 m. nuo kelkraščio ir riedėjo nuokalne į priekį“. Pareiškėja teigė: „Aš suprantu, kad oro sąlygos buvo prastos ir lijo, bet automobilio „MB C 220“ vairuotojas turėjo pareigą sugrįžti į eismo juostą 4,5 m. pločio ir kuri buvo laisva ir net kelkraščio toje pusėje nėra.“ Pareiškėja mano esanti nekalta, kad „nuokalnėje riedėdamas į priekį automobilis „MB C 220“ lengvai prisilietė į automobilio priekinę dalį ir jį lengvai apibrozdino savo kairiu galiniu sparnu.“ Pareiškėjos manymu, nurodytos aplinkybės patvirtina tai, kad automobilio „MB C 220“ vairuotojas prieš įvykstant eismo įvykiui nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 (2016 m. lapkričio 4 d. redakcija) patvirtintų Kelių eismo taisyklių (toliau – Kelių eismo taisyklės) 118 ir 119 punktų reikalavimų, draudžiančių vairuotojui dvipusio eismo kelyje iš keturių ar daugiau eismo juostų arba kelyje su skiriamąja juosta įvažiuoti į priešingos krypties eismui skirtą kelio pusę, važiuoti skiriamąja juosta arba ją pervažiuoti, taip pat įpareigojančių vairuotoją važiuoti kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto.

Pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką taip pat nurodė, kad draudikas privalo įvertinti pareiškėjos kaltę dėl eismo įvykio, t. y. atlikti trasologinę ekspertizę, o jeigu draudiko darbuotojai neturi reikiamos kompetencijos, draudikas privalo kreiptis į kompetentingus specialistus. Remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėja prašė rekomenduoti draudikui įvertinti jos kaltę dėl įvykio ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl įvykio pareiškėjos patirtą turtinę ir neturtinę žalą.

Atsiliepime dėl pareiškėjos kreipimesi nurodytų aplinkybių draudikas pabrėžė, kad pareiškėja paaiškinimuose apie įvykį nurodė eismo įvykio deklaracijos duomenimis prieštaraujančias faktines eismo įvykio aplinkybes. Draudiko manymu, pareiškėja nepagrįstai teigė, kad transporto priemonė „MB C 220“ judėjo ir atsitrenkė į pareiškėjos valdomą transporto priemonę, nes eismo įvykio deklaracijoje nurodyta, jog automobilis „MB C 220“ prieš įvykstant eismo įvykiui stovėjo. Draudikas pabrėžė, kad aplinkybes, jog automobilis „MB C 220“ prieš įvykstant eismo įvykiui stovėjo, patvirtina ir šio automobilio valdytojo draudikui pateikti išsamūs paaiškinimai apie faktines įvykio aplinkybes.

Draudikas taip pat nurodė, kad pareiškėja nepateikė jokių savo teiginių, kad „automobilis „MB C 220“ buvo įvažiavęs į jos eismo juostą iki 1,5 m.“, pagrindžiančių įrodymų. Surinkti įrodymai patvirtina, kad automobilio „MB C 220“ valdytojas nepažeidė pareiškėjos nurodytų Kelių eismo taisyklių 118 ir 119 punktų reikalavimų. Priešingai, pati pareiškėja prieš įvykstant eismo įvykiui nesilaikė Kelių eismo taisyklių 9, 128 ir 158 punktų reikalavimų ir tarp jos neteisėtų veiksmų bei eismo įvykio metu padarytos žalos yra priežastinis ryšys.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas taip pat nurodė, kad draudimo įmonė AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, kurioje yra apdrausta pareiškėjos, kaip automobilio valdytojos, civilinė atsakomybė, draudikui raštu patvirtino, kad, draudimo įmonės ekspertų vertinimu, pareiškėja yra atsakinga už įvykio metu padarytą žalą. Remdamasis atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodytomis aplinkybėmis, draudikas konstatavo, kad pareiškėjos reikalavimas išmokėti draudimo išmoką yra nepagrįstas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų.

Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju šalių ginčas kilo dėl įvykio kaltininko civilinės atsakomybės nustatymo ir draudimo išmokos, atlyginančios dėl įvykio pareiškėjai padarytą žalą, mokėjimo.

Pažymėtina, kad eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagrindai ir principai įtvirtinti TPVCAPDĮ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintose Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklėse (toliau – Taisyklės). TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka TPVCAPD įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.

Remiantis TPVCAPD įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, pažymėtina, kad nukentėjusio asmens turtui padarytą žalą nustato draudikas. Nustatant eismo įvykio aplinkybes ir kaltininko atsakomybę, turi būti vadovaujama eismo įvykio dalyvių pasirašyta eismo įvykio deklaracija ar kitu eismo įvykio dalyvių pasirašytu dokumentu apie eismo įvykio aplinkybes arba kompetentingų institucijų išduotais dokumentais apie eismo įvykio aplinkybes. Taisyklių 38 punkte nustatyta, kad atsakingas draudikas priima sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, įrodančius draudžiamą įvykio faktą, eismo įvykio metu padarytos žalos aplinkybes, eismo įvykio dalyvių atsakomybę ir kt. Jeigu priimant sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo negauta kompetentingų teisėsaugos ar teisėtvarkos institucijų surašytų dokumentų apie eismo įvykio aplinkybes ir eismo įvykio dalyvių atsakomybę, nes eismo įvykio dalyviai nepranešė apie eismo įvykį policijai (Kelių eismo taisyklėse nustatytais atvejais), atsakingas draudikas, spręsdamas draudimo išmokos mokėjimo klausimą ir nustatydamas atsakingą už eismo įvykio metu padarytą žalą vairuotoją, vadovaujasi eismo įvykio deklaracijoje nurodyta ir eismo įvykio dalyvių parašais patvirtinta informacija ir nubraižyta schema.

TPVCAPDĮ 12 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad eismo įvykio deklaracija yra pildoma tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi Kelių eismo taisyklių nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą. Pagal minėtą straipsnį, esant nurodytoms sąlygoms, transporto priemonės valdytojas privalo eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems eismo dalyviams pasirašyti. Iš šios nuostatos darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju abu įvykio dalyviai, priimdami sprendimą pildyti eismo įvykio deklaraciją, patvirtino, jog sutaria dėl įvykio aplinkybių, ir savo parašais patvirtino, jog deklaracijoje nubraižyta įvykio schema, vaizduojanti situaciją transporto priemonių susidūrimo metu (13 laukelis), ir abiejų vairuotojų pažymėti teiginiai, labiausiai atitinkantys faktines įvykio aplinkybes (12 laukelis), yra tikri ir teisingi.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, svarbu pažymėti, kad pareiškėjos pretenzijoje draudikui ir kreipimesi į Lietuvos banką pateikti paaiškinimai apie faktines įvykio aplinkybes prieštarauja automobilio „MB C 220“ vairuotojo 2017 m. spalio 5 d. pateiktiems paaiškinimams, neįmanoma objektyviai nustatyti jų teisingumo, todėl turi būti vadovaujama abiejų eismo įvykio dalyvių parašais patvirtinta eismo įvykio deklaracija, kaip objektyviausiu turimu įrodymu.

Atsižvelgiant į eismo įvykio deklaracijos duomenis, pažymėtina, kad pareiškėja, pildydama deklaracijos 12 laukelį, pažymėjo, kad eismo įvykis įvyko jos vairuojamam automobiliui sukant į dešinę. Automobilio „MB C 220“ vairuotojas pažymėjo, kad įvykis įvyko jo valdomai transporto priemonei stovint. Eismo įvykio deklaracijos 12 laukelyje nurodytas įvykio aplinkybes eismo įvykio dalyviai taip pat patvirtino eismo įvykio deklaracijos pastabose (14 laukelis), nes automobilio „MB C 220“ valdytojas eismo įvykio deklaracijos pastabose nurodytuose paaiškinimuose pažymėjo, kad, jis prieš įvykstant eismo įvykiui „stovėjo ir laukė galimybės pasukti“. Pareiškėja eismo įvykio pastabose nurodė, kad ji prieš įvykstant įvykiui „iš lėto suko į

kiemą, į polikliniką“. Atsižvelgiant į eismo įvykio deklaracijoje eismo įvykio dalyvių nurodytas faktines įvykio aplinkybes, darytina išvada, kad jos patvirtina automobilio „MB C 220“ valdytojo 2017 m. spalio 5 d. paaiškinimuose nurodytus duomenis.

Remiantis eismo įvykio deklaracijos 14 laukelio, kurį pildo atsakingas už eismo įvykio žalą asmuo, duomenimis, svarbu pažymėti, kad pareiškėja savo parašu patvirtino, jog prisiima kaltę dėl eismo įvykio kilimo. Kelių eismo taisyklių 5 punkte teigiama, kad eismo įvykio dalyviai privalo išmanyti saugų eismą keliuose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir jų laikytis. Asmuo, išmanantis Kelių eismo taisyklių nuostatas, gali suprasti savo veiksmų priešingumą taisyklėms, todėl tuo pagrindu gali pripažinti arba nepripažinti savo kaltę eismo įvykio deklaracijoje. Šiame kontekste pažymėtina, kad pats atsakomybės už padarytą žalą pripažinimo eismo įvykio deklaracijoje faktas paprastai implikuoja tai, kad būtent ją pripažinusio asmens elgesys neatitiko tokio eismo dalyvio elgesio modelio, koks tomis aplinkybėmis buvo privalomas.

Svarbu ir tai, kad pareiškėja patektuose paaiškinimuose apie įvykio aplinkybes nurodė, kad ji atsakomybę už eismo įvykio kilimą eismo įvykio deklaracijoje patvirtino savo parašu „įkalbėta policijos pareigūnų“. Darytina išvada, kad, į įvykio vietą atvykusių policijos pareigūnų vertinimu, pareiškėjos, kaip automobilio valdytojos, elgesys neatitiko tokio eismo dalyvio elgesio modelio, koks tomis aplinkybėmis buvo privalomas. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus aplinkybę, kad pareiškėja, savo parašu patvirtindama atsakomybę už eismo įvykį, patvirtino savo veiksmų neteisėtumą, pareiškėjos teiginiai, kad ji prieš įvykstant įvykiui neatliko jokių neteisėtų veiksmų, nes žalos atsiradimą sąlygojo automobilio „MB C 220“ valdytojo veiksmai, negali būti laikomi pagrįstais.

Vertinant pareiškėjos nuogastavimus, kad draudiko ekspertai neturi pakankamai kompetencijos įvertinti pareiškėjos kaltę dėl įvykio, pažymėtina, kad TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalies ir Taisyklių 38 punkto nuostatos, įpareigojančios draudiką nustatyti turtui padarytos žalos dydį ir priimti sprendimą dėl draudimo išmokos pagal TPVCADĮ 3 straipsnio 1 dalies sąlygas mokėjimo, lemia draudiko pareigą turėti kvalifikuotų darbuotojų, kompetentingų įvertinti, kuriam iš eismo įvykio dalyvių kyla atsakomybė už eismo įvykio metu padarytą žalą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė, kad, nors ir nebuvo surinkta objektyvių įrodymų, patvirtinančių pareiškėjos teiginius, kad „automobilis „MB C 220“ buvo įvažiuavęs į pareiškėjos eismo juostą iki 1,5 m.“, ištyręs visas eismo įvykio aplinkybes, draudikas padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į pareiškėjos valdomo automobilio plotį, „pareiškėja galėjo pravažiuoti, nesusidūrusi su stovinčiu automobiliu „MB C 220“, net ir tuo atveju, jeigu jis būtų įvažiuavęs į jos eismo juostą iki 1,5 m.“ Draudikas taip pat pabrėžė, kad „bet koku atveju, pareiškėja, manydama, kad atstumas iki automobilio „MB C 220“ nėra pakankamas, galėjo nesukti į dešinę, o palaukti kol automobilis „MB C 220“ pasitrauks į savo eismo juostą arba pasuks į kairę.“

Įvertinęs surinktus įrodymus, draudikas konstatavo, kad pareiškėja prieš eismo įvykį nesilaikė Kelių eismo taisyklių 9 punkto reikalavimų, numatančių, jog eismo dalyviai privalo laikytis visų būtinų atsargumo priemonių, nekelti pavojaus kitų eismo dalyvių, kitų asmenų ar jų turto saugumui ir aplinkai, nesudaryti kliūčių jų eismui. Draudikas taip pat pabrėžė, kad pareiškėja savo veiksmais pažeidė Kelių eismo taisyklių 28 punkto reikalavimus, kad, atsiradus kliūčiai ar iškilus grėsmei eismo saugumui, vairuotojas privalo sulėtinti greitį, net visiškai sustabdyti transporto priemonę arba apvažiuoti kliūtį nesukeldamas pavojaus kitiems eismo dalyviams. Be to, draudiko teigimu, pareiškėja nesilaikė Kelių eismo taisyklių 158 punkto reikalavimų, kad, sukdamas sankryžoje į kairę arba į dešinę, vairuotojas privalo duoti kelią eismo dalyviams (dviračių vairuotojams ir kitiems), kertantiems važiuojamosios dalies, į kurią jis suka, eismo juostas.

Atsižvelgdamas į pareiškėjos nurodytas aplinkybes, kad automobilio „MB C 220“ vairuotojas nesilaikė Kelių eismo taisyklių 118 ir 119 punktų reikalavimų, draudikas nurodė, kad Kelių eismo taisyklių 118 punkte yra numatytas draudimas įvažiuoti į priešingos krypties eismą tik tuo atveju, jeigu dvipusio eismo kelią sudaro keturios arba daugiau eismo juostų. Draudikas

pabrėžė, kad surinkti įrodymai patvirtina, kad „kelią sudarė dvi eismo juostos, kurios nebuvo atskirtos horizontaliu ženkliniu.“ Draudikas atkreipė dėmesį, kad Kelių eismo taisyklių 118 punkte nustatyta vairuotojo pareiga važiuoti kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto, tačiau eismo įvykio faktinės aplinkybės patvirtina, kad automobilio „MB C 220“ vairuotojas „sustojo posūkiui į kairę ir šią situaciją reguliuoja Kelių eismo taisyklių 106 punktas, pagal kurį, sukdamas į kairę, automobilio „MB C 220“ vairuotojas privalėjo pasitraukti kiek galima arčiau važiuojamosios dalies kairio krašto.“ Draudikas taip pat pabrėžė, kad „eismo juostos nebuvo atskirtos horizontaliu ženklinimu, kuriuo vadovaudamasis automobilio „MB C 220“ vairuotojas galėtų tiksliai suvokti savo eismo juostos plotį.“

Remdamasis nustatytais aplinkybėmis apie eismo įvykio mechanizmą ir pareiškėjos veiksnių prieš eismo įvykį neteisėtumą, draudikas konstatavo, kad tarp pareiškėjos veiksnių ir atsiradusios žalos yra priežastinis ryšys, todėl pareiškėjos veiksniuose pasireiškė visos civilinės atsakomybės sąlygos. Svarbu pažymėti, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai taip pat patvirtina draudiko atsiliepime nurodytas aplinkybes, kad ne tik draudiko ekspertas, tačiau ir draudimo įmonės AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, kurioje yra apdrausta pareiškėjos, kaip automobilio valdytojos, civilinė atsakomybė, ekspertas draudikui raštu patvirtino, kad pareiškėja yra atsakinga už žalą įvykio metu atsiradimą. Draudikas Lietuvos bankui pateikė 2017 m. rugsėjo 27 d. susirašinėjimo su AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, ekspertu duomenis. Šios draudimo įmonės ekspertas nurodė, kad iš eismo įvykio mechanizmo ir surinktų įrodymų matyti, kad civilinė atsakomybė dėl eismo įvykio metu padarytos žalos kyla pareiškėjai.

Vertinant draudiko nurodytas aplinkybes dėl civilinės atsakomybės pareiškėjai taikymo, pažymėtina, kad civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas, pagrindus bei bendruosius žalą atlyginimo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – CK). Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (CK 6.246 straipsnis), žalą (CK 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksnių ir atsiradusios žalos (CK 6.247 straipsnis) bei kaltę (CK 6.248 straipsnis).

Žalos, padarytos abiejų eismo įvykio dalyvių valdytoms transporto priemonėms, faktas yra užfiksuotas eismo įvykio deklaracijoje (11 laukelis) ir jis ginčo šalių nėra ginčijamas. Pažymėtina, kad draudikas pareiškėjos veiksnių neteisėtumą grindžia eismo įvykio deklaracijos duomenimis, automobilio „MB C 220“ valdytojo paaiškinimuose nurodytais faktinėmis eismo įvykio aplinkybėmis, kurios patvirtina įvykio deklaracijoje užfiksuotas aplinkybes, bei eismo įvykio mechanizmo vertinimu, kurio išvadų teisingumą taip pat patvirtino AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, ekspertas. Įvertinus turimus įrodymus, remiantis abiejų eismo įvykio dalyvių parašais patvirtintos eismo įvykio deklaracijos duomenimis dėl pareiškėjos atsakomybės už padarytą žalą pripažinimo ir atsižvelgiant į civilinėje teisėje taikomą tikimybių pusiausvyros principą (faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą jį esant nei jo nesant), darytina išvada, kad pareiškėja pažeidė Kelių eismo taisyklių 9, 128 ir 158 punktų reikalavimus ir šie pareiškėjos neteisėti veiksmai sąlygojo žalą atsiradimą: jei pareiškėja būtų laikiusis Kelių eismo taisyklių 9, 128 ir 158 punktų reikalavimų, žala nebūtų atsiradusi. Kaltę suponuoja žalą padarymo faktas.

Šiame kontekste pažymėtina, kad civilinės atsakomybės atveju neteisėtais veiksmais laikomas ir bendro pobūdžio pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai pažeidimas (CK 6.246 straipsnio 1 dalis), o asmuo laikomas kaltas, jeigu, atsižvelgiant į prievolės esmę bei kitas aplinkybes, jis nebuvo tiek rūpestingas ir apdairus, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina. Paprastas neatsargumas, kaip kaltė, sudaranti pagrindą civilinės atsakomybės privalomojo draudimo santykiams atsirasti, gali būti kaip objektyvi klaida, mažiausias neapsižiūrėjimas, neatidumas ir nepakankamas apdairumas, net nesugebėjimas konkrečioje situacijoje numatyti visų saugaus eismo galimybių ir jomis pasinaudoti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 3 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-153/2008). Todėl, remiantis Lietuvos banko nustatytais

aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos bankui nebuvo pateikta objektyvių įrodymų, kurie leistų suabejoti draudiko pateiktu eismo įvykio aplinkybių ir pareiškėjos atsakomybės už padarytą žalą vertinimu ir kurių pagrindu būtų galima teigti, kad automobilio „MB C 220“ vairuotojas savo veiksmais taip pat prisidėjo prie eismo įvykio metu padarytos žalos atsiradimo, darytina išvada, kad pareiškėjai, o ne automobilio „MB C 220“ valdytojui kyla civilinė atsakomybė už eismo įvykio metu padarytą žalą. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjai dėl eismo įvykio padarytą žalą, yra pagrįstas, o pareiškėjos reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos R. K. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius